

здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності та їх уміння працювати в команді на високий результат. Отже, дуальна освіта – це якісна підготовка фахівців на робочому місці.

Список використаних джерел

1. Гатченко В. Процес формування компетентностей фахівців залізничної галузі під час впровадження дуальної форми навчання. *Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції «Дуальна форма здобуття освіти: успіхи та проблеми першого року запровадження пілотного проекту у закладах фахової передвищої освіти України» (22 жовтня 2020 року)*. Київ, 2020. С. 48–50.

2. Гляненко К. Особливості професійної підготовки викладачів практичного навчання в галузі транспорту. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2018. № 17. С. 157–162.

3. Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Дуальна форма здобуття освіти: успіхи та проблеми першого року запровадження пілотного проекту у закладах фахової передвищої освіти України» (22 жовтня 2020 року). Київ, 2020. 112 с.

Олена Жданова-Неділько,
*доктор педагогічних наук, професор
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка
(м. Полтава, Україна)*

Олена Промська,
*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка,
директорка Сем'янівського НВК
Полтавської міської ради
(м. Полтава, Україна)*

EDSAMР ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується ускладненням зовнішнього середовища національної системи освіти, стрімкими суспільними змінами, посиленням конкуренції на світовому ринку освітніх послуг. Визначальними є проблеми інтелектуального освоєння соціального простору та його цінностей, формування інтелектуального капіталу національної

системи освіти, вирішення суперечностей між людиною, суспільством та економікою. Вищезазначене зумовлює появу новітніх підходів до вирішення завдань оптимізації соціального простору, зокрема виявлення раціональних методів використання людських ресурсів, розвитку соціальних процесів на основі людського потенціалу, модернізацію системи освіти на засадах людиноцентризму. Водночас, як наголошує В. Кремень, розвиток системи освіти загалом та окремих освітніх процесів вимагає пошуку нових ресурсів підвищення якості професійної підготовки педагогів, розвитку їхнього творчого потенціалу, що потребує залучення більш потужних та ефективних організаційно-управлінських ресурсів [2, с. 9].

Одним з інноваційних форматів підвищення кваліфікації педагогів, що набуває дедалі більшої популярності у світі та в Україні, є формат EdCamp – конференція, орієнтована на учасників, яку, зазвичай, називають «неконференцією».

Уперше EdCamp був організований у США групою педагогів у травні 2010 року [7]. EdCamp створено на зразок BarCamp – одноденних безкоштовних конференцій, орієнтованих на учасників з основним фокусом на новітні освітні технології, відтак провідною темою для EdCamps є практичні аспекти використання інноваційних дидактичних рішень та інструментів для покращення освітнього середовища.

Для допомоги вчителям та іншим зацікавленим особам, які організовують заходи у форматі EdCamp, у грудні 2011 року було створено Фонд EdCamp. Відтоді було проведено понад 2000 заходів по всьому світу. Як вказує засновник руху Д. Каллахан, бачення EdCamp Фонд EdCamp полягає в тому, щоб сприяти органічному, керованому учасниками професійному розвитку вчителів закладів загальної середньої освіти у всьому світі [6].

Як правило, EdCamp – це серія безкоштовних заходів, побудованих на основі активної участі педагогічної спільноти. Зазвичай, EdCamp триває від 3 до 6 сесій. Одним з унікальних аспектів EdCamps є спосіб вибору тем сесій. Теми обирають учасники, а не комітет, який розглядає пропозиції

сесії. Це забезпечує високий рівень релевантності для учасників, а також також підвищує рівень їх залучення під час сесій. Відтак професійне навчання в умовах «неконференцій» є більш ефективним, оскільки воно узгоджується з потребами та вибором учасників [4].

Модель «неконференцій» EdCamp базується на внутрішній експертизі, використанні цифрових мереж, взаємодії, співпраці та співтворчості учасників, формування їх групового навчального і освітнього досвіду. Модель EdCamp побудована на ідеї, що вчителі можуть вчитися та надихати один одного, вдосконалювати свої професійні навички з метою покращення результатів навчання. Як вказує К. Свонсон, EdCamp надає педагогам стійку модель для навчання, розвитку, спілкування та обміну інформацією: під час зустрічей відбувається обмін досвідом та конкретними освітніми стратегіями, а отже, професійний розвиток створюється «вчителями для вчителів» [7]. Фактично вчителі є тими професіоналами, які використовують аудиторію «неконференції» в якості інноваційної лабораторії спільного навчання. Отже, унікальним аспектом EdCamp є те, що заняття проводять практики, а не теоретики. Відтак учасники гарантовано ознайомлюються із прогресивним освітнім досвідом. Цей тип професійного розвитку дуже цінується педагогами, дозволяє отримати за короткий відрізок часу необхідні навички для вдосконалення начального процесу.

Активності в EdCamp різноманітні та еkleктичні, оскільки вони зумовлені інтересами та досвідом учасників. Більшість сесій – це неформальні бесіди або демонстрації. Багато різних людей зазвичай беруть слово під час заходу, щоб поділитися ідеями, продемонструвати приклади або поставити запитання. Попри спонтанність створення розкладу сесій, тематика заходів «неконференцій» охоплює нагальні питання шкільної практики. Так, актуальними є такі проблеми: «Залучення, взаємоповага та партнерство державних/приватних шкіл», «Дизайн-мислення та інновацій», «Письмо в епоху цифрових технологій», «Формування лідерських якостей», «Як звернути увагу на конфіденційність і цифрову ДНК», «Edcamp: ефективне

навчання вдома» тощо. Опитування зарубіжних учасників засвідчили, що 85 % тих, хто відвідав EdCamp, отримали хороший досвід; 49 % оцінили свій досвід як відмінний; і лише 2 % учасників повідомили, що їхній досвід роботи з EdCamp був негативним [5].

Дослідження науковця Дж. Карпентера виявило такі позитивні аспекти формату EdCamp: 1) участь в EdCamp є позитивним досвідом спільного навчання; 2) свобода переміщення між сесіями; 3) наявність широкої мережі та великої кількості неформальних зв'язків; 4) надання нових перспектив та безлічі інноваційних ідей [3, с. 84].

Сьогодні EdCamp – це більше, ніж просто ідея чи теорія; це міжнародний рух. Модель була відтворена більше, ніж у 50 країн світу. Понад 25 тисяч освітян є учасниками регіональних заходів EdCamp. В Україні цей рух розвивається на громадських засадах у руслі міжнародних тенденцій. Так, ГО «ЕдКемп Україна», засноване 2015 року, об'єднує понад 40 000 освітян, з яких більшість працює в закладах загальної середньої освіти. Як вказано на сайті організації, «у кожній другій школі України є вчителька або вчитель, які належать до спільноти «відповідального вчительства», котрі досліджують системи освіти в Україні та світі, вивчають кращий експертний досвід, розробляють зміни до освітнього законодавства, упроваджують ефективні методики, програми, підходи [1].

Таким чином, EdCamp – це формат заходів професійного розвитку, організований учителями-волонтерами, під час якого педагоги діляться власним досвідом організації навчального процесу в невимушеній атмосфері. Модель EdCamp передбачає структуровані неформальні сесії, під час яких відбуваються дискусії та обмін досвідом зацікавлених учасників. Участь в сесіях Edcamp надає педагогам стійку модель для навчання та розвитку, планування поточних змін у викладанні, спілкування та обміну найкращими практиками. На нашу думку, формат «неконференцій» EdCamp дозволяє гнучко реагувати на сучасні тенденції розвитку освіти, а отже, є ефективним

засобом професійного розвитку педагогів та підготовки їх до роботи в умовах Нової української школи.

Список використаних джерел

1. Про ГО «ЕдКемп Україна». Хто ми. URL: <https://www.edcamp.ua/pro-no-edkemp-ukraina/> (дата звернення: 20.09.2022).
2. Теорія та практика управління професійним розвитком науково-педагогічних та педагогічних працівників в умовах трансформаційних змін в освіті: кол. монографія / Є. Р. Чернишова, Л. М. Колосова, Н. В. Любченко, М. Е. Морозова. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 296 с.
3. Carpenter J. P. Unconference professional development: Edcamp participant perceptions and motivations for attendance. *Professional Development in Education*. 2016. № 42. С. 78–99. DOI: 10.1080/19415257.2015.1036303
4. Edcamp: Teachers Take Back Professional Development. *ACDS*. 2014. Vol. 71. № 8. URL: <https://www.ascd.org/el/articles/edcamp-teachers-take-back-professional-development/2014>
5. Lamont Moore. EdCamps: The New Professional Development. *Teachhub*. August 8, 2019. URL: <https://www.teachhub.com/professional-development/2019/08/edcamps-the-new-professional-development/> (дата звернення: 15.09.2022).
6. Mada M. J. How EdCamps Break the Rules of Professional Development. Sep 25, 2013. URL: <https://www.edsurge.com/news/2013-09-25-breaking-the-rules-of-professional-development> (дата звернення: 17.09.2022).
7. Swanson K. Why Edcamp? Edcamps are informal sessions by and for teachers, where anyone can present, and the focus is on collaboration and connections, group expertise, tech tools, and instructional design. URL: <https://www.edutopia.org/blog/why-edcamp-kristen-swanson> (дата звернення: 15.09.2022).